

Postadress: Mäster Samuelsgatan 60, 111 21 Stockholm
Telefon: 08-700 13 00
E-post: registrator@arbetsgivarverket.se

Försvarsdepartementet

Redo! En utredning om personalförsörjningen av det militära försvaret (SOU 2025:86)

Arbetsgivarverket har tagit del av betänkandet Redo! En utredning om personalförsörjningen av det militära försvaret och besvarar remissen utifrån ett statligt arbetsgivarpolitiskt perspektiv.

Övergripande

Utredningen omfattar frågeställningar som rör det militära försvaret men som också påverkar aktörer i det civila försvaret, arbetsgivare och arbetstagare med flera. Regleringar som berör personalförsörjning inom totalförsvaret är generellt komplexa, bygger på speciallagstiftning (pliktlagen med flera) samt innehåller begrepp och konstruktioner som inte är välkända eller tillämpas dagligen. Mot den bakgrunden anser Arbetsgivarverket att det är av särskild vikt att eftersträva tydlighet vid förändringar eller framtagande av regleringar, begrepp, konstruktioner med mera som berör personalförsörjning inom totalförsvaret. Balansen mellan olika totalförsvarsaktörers tillgång till och rådighet över personal, anställda likväl som andra personalkategorier, är en viktig del i detta.

Utredningen har i sitt arbete fokuserat på åtgärder som kan vidtas skyndsamt inom gällande personalförsörjningssystem före långsiktiga systemförändringar. I stort anser Arbetsgivarverket att utredningens fokus har fyllt sitt syfte. Vad avser förslaget om tidvis tjänstgörande civil personal framgår Arbetsgivarverkets synpunkter nedan.

13.7 Reservofficerares lön och annan ekonomisk kompensation

Utredningen beskriver i avsnitt 13.7.3 att en reservofficer som har en civil anställning inom staten har rätt att få 20 procent av sin fasta lön utbetald under den tid som reservofficeren är ledig för att tjänstgöra i sin krigsbefattning som reservofficer.

Arbetsgivarverket vill informera om att parterna på det statliga avtalsområdet har kommit överens om en förändring av ovanstående bestämmelser som gäller från och med 1 januari 2026. Förändringen innebär att en reservofficer som är tjänstledig för att tjänstgöra i sin krigsbefattning har rätt att få mellanskillnaden mellan den fasta lönen i den civila anställningen och den individuella lönen i anställningen som reservofficer i Försvarsmakten. Rätten till sådan ersättning gäller för tjugofem dagar per år och utbetalas av den civila (statliga) arbetsgivaren.

En ny personalkategori för tidvis tjänstgörande civil personal (avsnitt 15.10.2 och 15.10.3)

I utredningen redovisas Försvarsmaktens behov av fler civilanställda, bland annat mot bakgrund av det ska finnas tillräckligt antal reserver för att vid behov kunna fylla upp krigsorganisationen och öka redundansen men även för nyttjande i fredstid. Det redogörs för möjligheten att lösa behovet genom civilplikt, frivilliga med avtal, vilande anställningsavtal och uppdragsavtal.

Utredningen landar i att behovet framför allt kan lösas genom att Försvarsmakten inför en ny kategori av tidvis tjänstgörande civil personal som kan tjänstgöra under grundberedskap, det vill säga i fredstid, och vid höjd beredskap. Utredningen föreslår att konstruktionen för en sådan anställning i huvudsak ska bygga på det enskilda anställningsavtalet. Vidare föreslås att det i anställningsavtalen regleras en låg sysselsättningsgrad för grundberedskap samt en högre sysselsättningsgrad som inträder vid regeringsbeslut om beredskapstjänstgöring eller höjd beredskap och vid *ÖB aktivering*. Vidare föreslås regleringar i anställningsavtalen om hur arbetsskyldigheten ska aktiveras vid oförutsedda situationer med mera. Inga författningsändringar föreslås, förutom skydd för anställningen och rätten till ledighet från huvudarbetsgivaren.

Arbetsgivarverket konstaterar att Försvarsmakten har ett behov av tidvis tjänstgörande civil personal. Verket delar utredningens bedömning att

Försvarmakten med gällande arbetsrättsligt regelverk har förutsättningar att teckna anställningsavtal med civil personal som gäller tills vidare och som innefattar deltidstjänstgöring med en förutbestämd sysselsättningsgrad.

Arbetsgivarverket menar dock att ett genomförande av den i utredningen föreslagna konstruktionen kan innebära en betydande inskränkning i statliga arbetsgivares rådighet över sin personal, till fördel för Försvarmaktens behov av civil kompetens, även med beaktande av Försvarmaktens uppgifter i fredstid och vid höjd beredskap. Balansen mellan huvudarbetsgivarens behov och Försvarmaktens behov tillgodoses inte med den föreslagna konstruktionen som bygger på det enskilda anställningsavtalet.

Utredningen föreslår att en anställning som tidvis tjänstgörande civil personal bland annat ska innehålla en i förväg förutbestämd sysselsättningsgrad som med kort varsel kan ökas, även i fredstid. Som Arbetsgivarverket uppfattar förslaget finns det inga begränsningar i hur stor omfattning Försvarmakten kan ianspråkta arbetstagaren för arbete. Det skapar en oförutsägbarhet för huvudarbetsgivaren och arbetstagaren.

Arbetsgivarverket konstaterar att de två tidvis tjänstgörande militära personalkategorierna regleras i författning. Författningarna innehåller bland annat vissa begränsningar för hur mycket dessa personalkategorier kan ianspråkta av Försvarmakten.

Arbetsgivarverket menar att det även för denna nya tidvis tjänstgörande personalkategori finns skäl för stödjande författningsreglering, som tar totalförsvarets, huvudarbetsgivarens och arbetstagarnas behov i beaktande. Det skapar en tydlighet, förutsägbarhet och goda förutsättningar för acceptans hos alla berörda aktörer över tid.

Beslut i detta ärende fattas av generaldirektör Ann Follin efter föredragning av rådgivare Anna Fredriksson. I ärendets slutliga handläggning deltog också enhetscheferna Anna-Karin Jansson, Hanna Schmidt, Andreas Nyström, Åsa Krook och Elsa Saboonchi samt förhandlare Albin Löwenberg.

Ann Follin

Anna Fredriksson

Detta beslut har fattats elektroniskt och saknar därför namnunderskrifter.